

تأثیر طب ایرانی بر درمان ناباروری زوج ها

فلتره کردلو¹، مانده کردلو²، فائزه عارفیان³، حامد رزاق پور⁴
1، 2، 3- دانشجهان کارشناسی هوشبری دانشگاه علوم پزشکی زنجان
4- عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی زنجان، دانشکده پرستاری و مامایی، مری

چکیده:

مقدمه: اگر زوجی قصد بارداری داشته باشد و پس از یک سال (۱۲ماه) اقدام منظم و بدون پیشگیری، بارداری رخ ندهد باید برای تشخیص و درمان ناباروری اقدام کنند. بر اساس مطالعات آماری، حدود ۲۰ درصد از زوج های کشور با مشکل ناباروری مواجه اند. توجه ویژه به این زوج ها و فراهم نمودن امکان درمان ناباروری می تواند راهبردی برای افزایش جمعیت در کشور باشد. امروزه با پیشرفت های چشم گیر در علم پزشکی در زمینه ی درمان ناباروری و با استناد بر دانش طب ایرانی و سنتی، می توان امیدوار بود که روند درمان ناباروری زوج های ایرانی رو به افزایش خواهد بود. روش کار: این مطالعه از نوع مروری نظام مند، با بررسی مقالات مرتبط از سال ۲۰۱۵ تا کنون، در پایگاه های google scholar، magiran، Paped، SID، science direct انجام شده است. یافته ها: بررسی ها نشان می دهد که گیاهانی نظیر خارخاسک، سیر، بابونه، دانه هویج و جعفری اثر مثبتی بر درمان ناباروری مردان داشته است. گیاهانی نظیر رازیانه، شیرین بیان، چای سبز، سیاهدانه و پنجه انگشت نیز بر درمان ناباروری زنان موثر بوده اند. گیاه مرزنجوش در هر دو جنس مرد و زن اثرات مطلوبی بر باروری داشته است. برخی گیاهان مانند زعفران در جنس مرد موجب افزایش طول عمر اسپرماتوزئید ها و افزایش تعداد اسپرماتوزئید های زنده می شود ولی در جنس زن موجب سقط جنین خواهد شد. نتیجه گیری: از نظر طب ایرانی، سلامت جسمی می تواند نقش مهمی در درمان بسیاری از امراض به ویژه ناباروری داشته باشد. از این رو می توان با استناد بر دانش طب سنتی، با آگاهی از گیاهان دارویی با مصرف گیاهان دارویی در کنار داروهای شیمیایی خود، روند درمان خود را بهبود بخشید. کلید واژه: طب سنتی، ناباروری، درمان ناباروری، گیاهان دارویی

مقدمه:

اگر زوجی قصد بارداری داشته باشد و پس از یک سال (۱۲ماه) اقدام منظم و بدون پیشگیری، بارداری رخ ندهد باید برای تشخیص و درمان ناباروری اقدام کنند. بر اساس مطالعات آماری، حدود ۲۰ درصد از زوج های کشور با مشکل ناباروری مواجه اند. توجه ویژه به این زوج ها و فراهم نمودن امکان درمان ناباروری می تواند راهبردی برای افزایش جمعیت در کشور باشد. طب ایرانی نیز می تواند در کنار طب نوین به حل این مشکل کمک کند. شناخت خواص و کاربرد گیاهان دارویی مورد استفاده در طب ایرانی حائز اهمیت است. امروزه با پیشرفت های چشم گیر در علم پزشکی در زمینه ی درمان ناباروری و با استناد بر دانش طب ایرانی و سنتی، می توان امیدوار بود که روند درمان ناباروری زوج های ایرانی رو به افزایش خواهد بود.

مواد و روش ها:

روش کار: این مطالعه از نوع مروری نظام مند، با بررسی مقالات مرتبط از سال ۲۰۱۵ تا کنون، در پایگاه های google scholar، magiran، Paped، SID، science direct انجام شده است. کلید واژه هایی نظیر طب سنتی، ناباروری، درمان ناباروری، گیاهان دارویی، ناباروری مردان برای یافتن مطالب، مورد بررسی قرار گرفته اند.

اشکال و جداول:

جدول ۱- گیاهان با فعالیت بر روی مردان

نام گیاه	نام علمی	اثرات
دانه هویج	Daucus carota	فراوان اسپرماتوزوئید
سیر	Allium sativum	فراوان عدد اسپرم
مرزنجوش	Chamaemelum	فراوان سلول های اسپرم و تعداد اسپرماتوزئید های
جعفری	Petroselinum crispum	افزایش سلول های اسپرم
رازیانه	Crotus sativus	فراوان عدد اسپرماتوزئید ها و افزایش
مردانه	Vitis Orientalis vulgare	فراوان نرخ اسپرماتوزئید ها و اسپرماتوزئید ها
ماریجناک	Tribulus terrestris	فراوان تعداد و حرکت اسپرم ها

گیاهان دارویی با خاصیت باروری

جدول ۲- گیاهان با خاصیت بر روی زنان

نام گیاه	نام علمی	اثرات
سیاهدانه	Foeniculum vulgare	تعدیل سیکل قاعدگی و کاهش دردهای
پنجه انگشت	Oxyrhiza glabra	تعدیل سیکل قاعدگی و کاهش دردهای
چای سبز	Camellia sinensis	تعدیل سیکل قاعدگی
پنجه انگشت	Vitis	اثر مثبت بر روی سیکل قاعدگی
سیاهدانه	Nigella arvensis	تعدیل سیکل قاعدگی
مرزنجوش	Vitis Orientalis vulgare	فراوان تعداد اسپرماتوزئید ها و افزایش
جعفری	Cinnamomum verum	فراوان عدد اسپرماتوزئید ها

گیاهان دارویی با خاصیت باروری

نتایج و بحث:

بحث: با توجه به تاکید های سازمان بهداشت جهانی بر سلامت جامعه و میزان باروری، استفاده از گیاهان دارویی به عنوان جایگزین یا مکمل دارو های شیمیایی مطرح می باشد. امروزه در سراسر جهان، افزایش تقاضا برای داروهای گیاهی را شاهد هستیم. بررسی ها نشان می دهد گیاهانی نظیر خارخاسک، سیر، بابونه، دانه هویج و جعفری اثر مثبتی بر درمان ناباروری مردان داشته است. گیاهانی نظیر رازیانه، شیرین بیان، چای سبز، سیاهدانه، دارچین و پنجه انگشت نیز بر درمان ناباروری زنان موثر بوده اند. گیاه مرزنجوش در هر دو جنس مرد و زن اثرات مطلوبی بر باروری داشته است. این در حالی است که برخی گیاهان روی یکی از زوج ها اثر مثبت داشته و روی دیگری اثر منفی دارد. گیاه زعفران در جنس مرد موجب افزایش طول عمر اسپرماتوزئید ها و افزایش تعداد اسپرماتوزئید های زنده می شود ولی در جنس زن موجب سقط جنین خواهد شد. نتیجه گیری: از نظر طب ایرانی، سلامت جسمی می تواند نقش مهمی در درمان بسیاری از امراض به ویژه ناباروری داشته باشد. از این رو می توان با استناد بر تدابیر موجود در طب سنتی در کنار طب نوین بر درمان این اختلال گام برداشت. زوج ها می توانند با مصرف گیاهان دارویی در کنار داروهای شیمیایی خود، با آگاهی کامل از مقدار و دوز صحیح، روند درمان خود را بهبود بخشند.

منابع:

1. Roozbeh N, Rostami S, Abdi F. A review on herbal medicine with fertility and infertility characteristics in males. The Iranian Journal of Obstetrics, Gynecology and Infertility. 2016;19(13):18-32.
2. Tansaz M, Adhami S, Mokaberinejad R, Namavar Jahromi B, Atar-zadeh F, Jaladat AM. An overview of the causes and symptoms of male infertility from the perspective of traditional persian medicine. The Iranian Journal of Obstetrics, Gynecology and Infertility. 2016;18(182):11-7.
3. Mohammadi F, Nikzad H, Taherian A, Amini Mahabadi J, Salehi M. Effects of herbal medicine on male infertility. Anatomical Sciences Journal. 2013 Nov 10;10(4):3-16.
4. Mahroozade S, Sohrabvand F, Bios S, Nazem I, Nazari SM, Dabaghyan FH, Taghavi Shirazi M, Iranzad Asl M. Male infertility in Iranian traditional medicine, causes, treatment and compares it with modern medicine. The Iranian Journal of Obstetrics, Gynecology and Infertility. 2016;18(183):1-1.